

روشن‌سازی مفاهیمی جدید در باب پایداری اجتماعی،

پایداری اجتماعی به سوی جهانی پایدار

لیلا فرشادفر

کارشناسی ارشد معماری دانشگاه هنر اصفهان
 هیأت علمی مؤسسه آموزش عالی
 دانش‌پژوهان اصفهان
 L.farshadfar@gmail.com

آزاده فرشچی‌ها

کارشناسی ارشد طراحی محیط زیست
 دانشگاه علوم تحقیقات تهران
 استاد مدعو دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان
 Azadefarshchi@yahoo.com

چکیده

مفهوم توسعه پایدار، در اصل یک تعهد اجتماعی است، ولی در دو دهه اخیر، بعد انسانی آن در میان مباحث پایداری، که بیشتر جنبه زیست محیطی دارد، و یا در زمره مباحثی چون توسعه و رشد اقتصادی، نادیده گرفته شده است. شکست گسترده روش فوق در ایجاد تغییرات معنی‌دار، منجر به بازبینی در مفهوم پایداری اجتماعی شده است. بررسی‌های گذشته، نشان می‌دهد که چنین مفهومی، سرشار از آشفتگی و بی‌نظمی بوده، چنانچه اهمیت و کاربرد آن را به شدت به‌خطر انداخته است. هدف از این مقاله بررسی فرضیات گوناگون برای روشن شدن مفهوم اصلی پایداری اجتماعی و شناسایی نکات جالب و برجسته روش‌هایی است که منتهی به رسیدن به توسعه پایدار می‌شوند. در این تحقیق، الگویی سه‌گانه، متشکل از موارد زیر ارائه شده است: الف) «توسعه پایدار» شامل پرداختن به نیازهای اساسی، ایجاد سرمایه اجتماعی، عدالت و غیره. ب) «اتصال پایدار» تأکید بر تغییر در رفتار و عملکرد به منظور رسیدن به اهداف زیست محیطی. ج) «نگهداری پایدار» اشاره به حفظ ارزش‌های اجتماعی- فرهنگی در مواجهه با تغییرات و معرفی روش‌هایی برای شرکت فعالانه مردم و یا بالا بردن مقاومت آنها در مواجهه با تغییرات نامطلوب. با استفاده از طرح سه‌گانه پایداری اجتماعی می‌توان روش‌هایی را برای ممانعت از تناقضات و تعارضات معمول اجتماعی، ارتقاء توسعه پایدار و نهایتاً ترسیم الگوی مسکن شهری به‌عنوان ابزاری برای تبیین این ایده ابداع کرد.

واژه‌های کلیدی: پایداری اجتماعی، توسعه پایدار، نیازهای محسوس و نامحسوس، اتصال پایدار، رویکردهای تغییرپذیر و غیرناپذیر، حفاظت پایدار.